

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA

Ciutat ps. 0.50
Campanya » 0.60
Exterior » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 8 NOVEMBRE DE 1885

SUSCRIPCIÓN PARA LOS COLÉRICOS D' ESPANYA

La suscripció apadrinada per «LA GRALLA» pera afavorir á los danyificats de lo cólera en Espanya, ha sigut tencada y la Comissió encarregada de portarla á terme ha complert també la missió que l' hi fou confiada, segons se pot veurer per los detalls que mes avall apuntem.

Ab fetxa 6 de lo corrent mes, s' ha enviat una lletra de cambi per la cantitat de 486 pesos moneda uruguaya que al cambi de 5.20 ha produit un total de 2,527 pessetas ab 20 centésims.

Lo *Banch de Londres y Riu de la Plata*, ha fet l' operació de cambi: ab la lletra No. 1264 que los Srs. *Ricardo Guilles, Cassañes y Cia*, de Barcelona, pagarán á los tres dias vista á lo D^e D. *Jaume Ferran* ó á son ordre.

Debem fer constar y ho consignem ab gust, que *Lo Banch de Londres*, tenint en compte lo objecte humanitari á que vá destinada la esmentada cantitat, ha donat un cambi fora de cotisació, contribuhin d' aquesta manera á l' obra benéfica. Copiem aquí uns párrafos de la carta que la Comissió ha endressat á lo sabi metje catalá, pera coneixement de tots los contribuyents á la suscripció:

...«En Vos, que tan de bé haveu fet y tantas llágrimas haveu aixugat ab vostre abnegació, ciencia y capital, depositem tota nostre confiansa, y tenim per ben cert, que acudireu allá hont més falta fassen los socors.»

«Aquesta carta vos será trasmesa per intermedi de los Srs Cuspinera, Teix y Cia de Barcelona, puig es més fácil qu' ells sápigán vostre accidental residencia, que no nosaltres.»

«Pera satisfacció de tots los que contribuhiren á la suscripció, qu' apadriná lo senmari catalá «LA GRALLA», y pera descárrech de la Comissió que l' ha portada á terme, desitjariam que lo mes aviat possible, nos acussessiu rebuda d' aquesta carta y de la cantitat que vos remesem.»

Com poden veurer nostres llegidors, la Comissió encarregada, sols te qu' esperar lo recibo de la lletra y de la carta, pera quedá complertament desguillada de lo compromís que contragué al ferse cárrech de tan patriótica y humanitaria empresa.

A continuació publiquem la llista general de lo recaudat:

SUSCRIPCIÓN

Pera los damnificats de lo cólera en Espanya, qual producte será enviat al Dr. Ferran pera que lo distribueixi entre las familias més necessitadas.

LA GRALLA	\$10.00	C. Suderie	» 0.50
P. Fabreguettes	» 2.00	L. Delande	» 0.50
Bernardo N	» 0.50	J. Agut	» 0.50
G. Beni	» 0.50	N. Piñeiro	» 0.50
E. Haurie	» 0.50	J. Oliveira	» 0.50
J. Etchenique	» 0.50	A. D'Arnaud	» 0.50
A. Manzanedo	» 0.50	F. de la Piedra	» 0.50
D. Dornaleche	» 0.50	A. Massafarro	» 0.20
T. Burle	» 0.50	J. Sanchez	» 0.20
J. Pean	» 0.50	C. Pean	» 0.20
P. Cazalás	» 0.50	Ricart Camargo	» 1.00
C. Soubes	» 0.50	A. Oliveras	» 5.00
J. P. M.	\$ 1.00		
		Suma	\$ 28.10

Llista á carrech d' En Joseph Palau

J. Palau y Ribas. . . \$ 4.60	M. Casal \$ 0.40
M. Pi y Tusseg. . . » 4.60	J. Comas y A » 0.50
M. Palau de Pi . . . » 2.00	R. Vila » 0.20
V. Ribas de Palau » 2.00	J. Patriarca » 0.40
J. Palau y D. » 1.00	J. Siñago » 0.50
J. Palau y D. » 1.00	A. Sicardi » 0.50
J. Pi y Palau » 1.00	L. Sandre » 0.50
C. Pi y Palau » 1.00	I. Mavell » 0.69
T. Esteba. » 1.00	R. Real » 0.50
T. Gibert. » 1.00	L. Goborino » 0.56
M. Bruguera. » 1.00	M. N. Lacau. » 4.66
A. Nogarra. » 1.00	M. Guberti » 0.60
L. Marquez. » 0.50	T. Canudas. » 1.00
Nergiir. » 1.00	R. Ernuda » 1.00
S. Ferrer. » 0.50	N. N » 1.00
P. Franquim. » 0.50	G. Pini » 0.50
J. R. Alvarez. » 0.50	G. L. Glize » 1.00
M. Pi y T. » 1.00	Papeterna. » 0.30
J. Pons » 2.00	José Pagés » 0.50
Vicente Grau. » 1.00	Grau Artan » 0.60
Joaquin L. Varela » 1.00	José Illas y Font » 1.00
Antonio Bardanca. » 0.50	Baldomero Juana » 0.50
José Bardanca. . . » 0.50	Luis Lerena » 4.70
Antonio Gnrdey. . . » 1.00	Florencio Fógla . . » 2.00
Ramon Calvo » 0.50	Francisco Sole . . . » 0.20
Laureano Minguez » 0.40	Ramon Castro » 0.50
José Vazquez. . . . » 0.40	Rafael Ravera . . . » 1.00
Telmo Aicardi . . . » 0.40	Francisco Garcia . . » 1.00
Ramon Mombrú . . . » 0.50	V. P. Gotusso. . . . » 1.00
José Casacuberta . » 0.50	José Amistoy » 0.50
F. Baldenaban. . . . » 1.00	
Baltasar Gomez . . » 0.50	Suma. \$ 63.54

Llista á carrech d' En Salvador Teix

Salvador Teix. . . \$ 5.00	M. Grassas \$ 1.00
F. Cuspinera . . . » 5.00	Galli y C ^a » 2.00
J. Sala » 3.00	E. Amat. » 1.00
S. Carbonell » 5.00	A. Toll » 1.00
J. Ribas. » 4.00	P. Rodriguez » 1.00
A. B. y Ramos . . . » 4.70	V. Ruiz » 2.00
F. Ibarra » 4.00	S. Ramon » 1.00
A. Martí y C ^a » 5.00	D. Martí Torres. . . » 1.00
S. Ginesta. » 4.70	A. Curió. » 2.00
F. Puig » 5.00	Coruña. » 2.70
J. Brunet y C ^a » 3.00	Quintela Font y C ^a » 4.41
F. Matarrodona . . » 1.00	A. Bamba » 2.00
S. Noguera » 1.00	A. Telechea. » 4.70
F. Pasquès » 1.00	Un Carballés » 1.00
E. Suarez » 1.00	F. Gargallo » 4.00
F. Boeri » 1.00	E. Casal » 4.00
F. Cristobal. » 1.00	M. Rubio » 4.66
P. B. Rodriguez . . » 1.00	A. Oddo. » 1.00
Dullieux-Mantone. » 2.00	E. Moneda. » 1.00
N. Perez » 1.00	J. Boix » 1.00
A. Pons » 1.50	G. y Armanino . . . » 1.00
M. Barceis » 1.00	A. Camps » 2.00
J. Martí » 1.00	M. Royo » 1.00
J. Munart » 1.00	M. Tastás » 1.00
F. Delfino » 1.00	A. Ramis » 1.00
Vazquez Cores . . . » 1.00	M. de Ramis » 1.00
J. Pagés. » 1.00	A. Ramis » 1.00
J. Tremoleras. . . . » 5.28	E. Carballo » 1.00
E. Font » 2.00	J. Carreras » 1.00
N. N. » 1.00	J. M. Sueiro » 2.41
P. C. Ballefin. . . . » 1.00	R. Miquel » 2.00
F. Prous » 4.70	D. Bertran » 1.00
F. Astort » 1.00	S. Rovera. » 1.00
F. Barrone » 1.00	D. Rey. » 1.00

D. Gayol. » 1.00	J. Rosés » 1.00
D. Pereira. » 1.00	G. Bacigalup. . . . » 0.50
A. Cabot. » 1.00	J. Fernandez. . . . » 0.50
M. Bergara » 1.00	Un suizo » 0.40
V. Garcia » 1.00	F. Carrara » 0.50
Dr. Rappaz » 2.36	M. Torres. » 0.50
J. Rodriguez » 0.50	P. Lombardi » 1.00
J. J. Saus. » 1.00	J. Vignale » 0.50
L. Carlé. » 0.50	B. de la Unon » 1.00
A. Scapp Pietra . . . » 1.00	M. P. » 1.00
C. Imperiales. . . . » 1.00	J. Argento » 2.00
S. Morini » 1.00	J. Bayeto » 1.00
F. Mas. » 1.00	A. Seguna » 0.50
A. Martollo » 1.50	P. Colombo » 0.50
M. Mariño. » 0.20	J. Castellós » 0.50
P. Barreta » 1.00	A. Genta » 0.50
J. Garoni » 1.00	P. Galiana » 0.50
J. Paselli » 0.50	B. Seneti » 0.50
B. Argento » 0.50	J. Martello » 1.00
C. Barone. » 0.50	P. Prandó. » 0.40
J. Salletone » 0.50	F. Porsello. » 0.50
A. Mariño » 0.50	J. Pupo » 0.50
M. Termi » 0.50	J. Prando. » 0.30
P. Tubia » 0.50	J. Castiglia. » 1.00
J. Volante » 0.30	J. Niasola » 0.20
A. Schiaffarino. . . » 0.20	Un Francés. » 0.40
B. Lomati » 0.30	A. Andane » 0.50
A. Crepi » 0.50	J. Dualde. » 1.00
N. N. » 0.50	J. Rolfo » 0.40
François. » 0.40	N. N. » 0.20
B. Bonifacio » 0.44	A. Parma. » 0.20
G. Perone » 0.50	J. Lodran. » 0.60
F. Lahoz » 0.40	Mast y Solé » 2.00
J. Garabato. » 1.00	M. Castellano » 1.00
P. Sartori » 1.00	A. Vazquez. » 1.00
A. Musarello. » 1.00	P. Chuvrino » 0.50
J. Saus » 0.50	G. Lagrese » 1.00
J. Torroella. » 1.00	J. Gelli » 1.00
V. Mas » 2.00	N. Monros » 0.50
J. Golpis » 1.00	R. Marquez. » 1.00
C. Barros. » 0.50	J. Desparaguera. . . » 1.00
M. Tastás » 2.00	Juan Fleches. » 10.00

Suma. \$ 214.96

Llista á carrech d' En Anton Buxó

P. Roca \$ 1.00	A. Casabó. \$ 0.60
E. Rivas. » 0.50	R. Sabate » 1.00
J. P. Balparda . . . » 1.00	B. Arbost. » 0.30
R. Campos » 1.00	B. Tapias » 0.20
P. M. » 1.00	J. Coll » 1.00
B. Montero » 0.50	J. Garcia » 0.40
J. Lopez. » 0.50	F. Calzada. » 0.50
D. Tur. » 0.20	A. Buxó. » 1.00
Llagostera. » 0.20	J. Cumtan. » 0.50
A. Badal » 0.20	F. R. Rodriguez . . . » 0.20
B. Golorons. » 0.50	G. A. Louna » 0.20
R. L. » 0.20	M. Alonso. » 1.00
J. Cuadra » 0.20	A. Vidal. » 0.50
A. Garcia. » 0.60	C. Pons » 0.50
R. Escardos » 0.10	R. Peredejordi . . . » 1.00
D. Laspalas » 0.60	J. Berch. » 1.00
J. Puig. » 1.00	N. N. » 1.00
Funoll » 0.50	

Suma. \$ 20.70

Total de las Ilistas \$ 327.30
Rebut del diari <i>La Colonia Española</i> . . \$ 101.70
Id. id. <i>La France</i> » 23.00
Id. id. <i>El Siglo</i> » 20.00
Id. de D. J. Hernando. » 14.00

Suma total. \$ 480.00

Trascribim ab gust la descripció de la sessió inaugural de la Secció Catalanista de l' *Ateneo del Masnou*.

Com veurán nostres llegidors, l' esperit catalanista manifesta per tot sa potensa. ¿Quant podrém dir lo mateix?

Una festa regionalista

Com anunciárem oportunament, tingué lloch la sessió inaugural de la Secció Catalanista del *Ateneo de Masnou*, á la que fórem garrantment invitats, lo mateix que altres colegas y Associacions catalanistas.

Lo pensament de crear en Masnou un centre pera la propaganda del renaixement catalá, literari, polítich y social, ja feya temps que 'l acariciava 'l jovent d' aquella pintoresca vila; avuy, mercés á la iniciativa y fermesa d' alguns masnouhenchs, ha pogut celebrar-se, ab aplauso de tots los que de veras estimen la nostra pátria.

Constituida la Junta Directiva de la Secció, procurá aquesta enllassar-se ab sas similars, especialment ab lo Centre Catalá de Barcelona, qual associació, casa payral del catalanisme, enviá com á representant á la festa al Secretari del Consell General D. Sebastiá Farnés. Per sa part, lo Centre Catalanista Provencalench hi enviá en sa representació á D. Joan Serra y Sulé, director d' aquest periódich, y aquest fou representat per un de sos redactors, don Eduart Padrós. Hi assistiren ademés, com á representants de *La Renaixensa* de Barcelona, D. Lluís Claramunt, y de *La Gralla* de Montevideo, D. Jaume Puigventós, antich redactor de *L' Aureneta* de Buenos Aires.

La sala de sessions del «Ateneo» estava decorada ab severitat y bon gust, ostentantse en l' estrado presidencial sota dossier de llo-rer y roure, l' escut de Catalunya, y destacantse sobre tapissos de domás carmesí ab sarrell d' or los escuts de Barcelona, Diputació Catalana, Masnou y Montserrat. Una tant numerosa com escullida concurrència omplía de gom á gom la sala, embellint la festa hermosas y distingidas senyoretas que contribuïren poderosamente al seu esplendor augmentant sos atractius.

Ocupá la presidència nostre company de redacció D. Joan Millet, President de la Secció

Catalanista, y oberta la sessió, lo Secretari D. Francisco Flós llegí algunas comunicacions rebudas, entre las que recordem per l' entusiasta lleguatje en que estavan escrites y 'ls aplaudiments ab que fóren rebudas, la del Rector de la parroquia de San Pere de Masnou, plena de patriotisme; la del Centre Catalá de Barcelona acceptant ab gust lo llás d' unió que se li ofería y prometent tot son concurs pera que la idea catalanista prosperés en aquella important vila de la Costa, y la del Centre Catalanista de San Andreu celebrant ab patrióticas frases la vinguda d' un nou centre en lo renaixement catalá.

Tot seguit lo President de la Secció doná lectura del discurs en lo que 's fa la historia, per dirho aixis, de la idea portada á cap al fundarse la Secció Catalanista, y en frases claras y precisas exposá 'l programa del catalanisme; los aplaudiments interromperen sovint sa lectura y al final fou coronat ab picaments de mans unánims.

La memoria que 'l Sr. Secretari llegí exposant los treballs portats á cap y 'ls que 's proposava realisar la Secció, fou també molt aplaudida.

Inútil es dir l' éxit que alcansáren tots los números del escullit programa, entre 'ls quals hi figuravan algunas pessas musicals, divent fer esment especial d' una marxa triunfal titulada per son autor D. Pere Viladevall, *¡A Catalunya!* executada á dos pianos per dit senyor y 'ls joves D. Pere Arnó, D. Lluís Millet y D. Llorens Sampere, que 'ls valgué una justa y merescuda ovació. Lo Sr. Viladevall es fill del Masnou, soci de la Secció Catalanista y un entusiasta del diví art, al que consagra sa existencia estudiosa. Desde nostras modestas planas li enviém un aplauso y nostra mes coral enhorabona per sa darrera composició.

Exit semblant lográ *La Euterpense* del mestre Manent, interpretada al piano pels senyors Arnó y Millet (D. Lluís); la *Oda á la Pátria*, d' En Aribau, *La Reinanxensa* de A. G., y *A Catalunya*, de D. N. Rodrigues, poesias llegidas respectivament pels senyors D. Esteva Rosés, D. Francisco Millet y Sanjoan y D. Anton Ferrer lo mateix que *Esperem y Breus paraulas sobre 'l catalanisme*, treballs en prosa que llegiren sos autors D. Llorens Sampere y D. E. Casals.

Lo Sr. Farnés, en nom dels forasters invi-

tats al acte pronuncià breus paraulas d'agrahiment y com á representant del Centre Catalá de Barcelona, doná la abraçada fraternal al nou Centre que ha de fer que s'anyorin ménos los catalans en aquesta terra invadida y dominada per lo centralisme.

Per una desgracia de familia no poguéren llegir, com s'anunciava en lo programa, 'ls senyors D. Damiá y D. Grau Alsina, sos travalls *Lleugerías consideracions y Discurs de gracias* com á Prèssident qu' es l'últim, del Ateneo, y en son nom las doná lo Sr. Secretari, l'esmentat D. Francisco Millet.

Terminat l'acte s'obsequiá als forasters ab un esplendit refresch molt ben servit pel confiter d'aquella població D. Joan Soler, pronunciantse entussíastas brindis y recitant poesias adecuadas al acte.

Las toyas que adornavan la taula fóren ofertas una á la mare del Prèssident de la Secció, altra á la esposa del Prèssident del Ateneo y altra á la germana del senyor Jutje municipal D. Joseph Sampere, que presidia l'acte.

La diada del diumenge ha de deixar bon recort en la vila de Masnou, pero tingan ademés per segur los socis del nou centre catalanista, que aquella brillant festa no s'esborrará may de la memoria dels catalanistas. La inaugural que acabém de ressenyar es un nova fita plantada en lo camí de la regeneració de Catalunya.

Al contemplarla, ab més coratge que abans cridem: ¡CATALUNYA Y AVANT!

(*L'Arch de S. Martí*)

LA OBRERA CATALANA

(Poesia premiada ab una agulla d'or representant una violeta en lo Certámen de Valls, Juny de 1885)

Filla só del trevall, y tots los dias
cuant quiet está lo meu poblet encare,
y están tancadas totas las masías,
y dins del bosch de los aucells las crías
s'acotxan baix las alas de llur mare
pera lliurarse de la brisa freda;
cuant lo sol no ha sortit, quant tot reposa,
jo m'also, corro á lo trevall, gojosa,
y al llit ma filla adormideta 's queda,
vorejo la pidená,
traverso 'l riu, per lo torrent camino,

y cuan l' aubada adelantántse banya
ab clara llum lo cim de la montanya,
jo ja teixint en mon telè m' inclino.

L'afuada llansadora
per entre 'ls fils innumerables passa,
volta la roda y la corretja al' hora,
y cuant 's veu la trama mes escassa
molta més tela 'l plegadó atresora.
Lo fort remor de lo rodatje aumenta
ab lo dols cant que 'l filador enseija,
y, devant meu, la cándida aprenenta
á sa mare mil voltas patoneija
que entre sos brassos la recull contenta..
Per entre 'ls vidres de la finestra altiva
veig com camina l' amorosa ovella
y com á voltas d'avensar la priva
lo tendre anyell que s'arrecona ab ella.
Veig al pardal que al branquilló s'atansa,
la mare arrenca y vola
al fons del bosch hont plena d'anvoransa
la niuada tal volta 's desconsola..
Tot aixó veig, y al ovirarho, penso
ab ma filla estimada,
y tot seguit, baixant los parpres, llenso
un fort sospir y resto apesurada..
¡Oh, filla meva! sola, abandonada
en tot llitet, blaníssim com la esponja,
pot ser despertis á la llum primera
del sol que arriba á acariciar ta flonja
y rossa cabellera...

Pot ser me cridas plena de fatiga,
y en lloch de rebre las caricias meas,
atesa sols per una fiel amiga
somniajant y famolenca 't llevas.
—¿Ma mare hont és? preguntarás... Ta mare
aquí teixeix la tela que, tal volta
cubrirá la ferida que el teu pare
rebrá en la guerra de una má resolta;
la pátria 'l vol y, bárbara 'l separa
de la familia y lo seu prech no escolta;
—¡Qué hi fá que 'l toqui de la Mort la dalla,
la pátria diu, si guanyo una batalla!
Mentrestant ¡oh ma filla! plou y neva,
l'hivern arriba, tu tens fret y ploras...
mare soch; imitant la mare meva
trevallo sense treva
pera endolsirne tas amargas horas.

Los pobres hem nascut al dol subjectes
y combatim las penas ab las penas:
¡Sols podém avensar per camins rectes!
aguanta, donchs, ma filla, las cadenas
ab que lligarte vol la desventura ..

¡Oh! nó t' avergonyeixis
de ton vestit, perque ta sanch es pura
y pura l' honra que per mí adquireixis!
tu l' or enveijarás; p'ro t' assegura
ta mare. que algun dia
més de un hereu al recullir la herencia
que sa família en capital tenia,
t' enveijará l' honor que en la indigencia
sosté eixa dona laboriosa y pia.
Tú inclinada veurás ma jove espatlla,
plé d' arrugas lo front .. ¡aixó qu' importa!
cada arruga del front es una ratlla
del llibre sant que á la virtud exhorta!
Nó, ma salud no haurá gastat 'l vici;
la haurá gastada la constancia honrosa
pel sant trevall, lo noble sacrifici,
l' amor matern y lo deber d' esposa!
—Senyor! humil t' ho prego:
en concedir ta protecció no tardis
al qu' es pare del ángel que t' entrego
tots los matins perque, en ma ausencia, l'
[aguardis.

Salvam l' espós; la pena que 'm flagella
çacas, Senyor Omnipotent, no nótas?
cuant un vol d' orenetas pert aquella
que 'ls hi feya de guía, 's perdan totas!
Sálva lo niu del meu amor... ¡Qué trista
ma casa está avuy dia!
la xica galeria
may tant escassa de rosers se 's vista.
Fins al aucell la soletat l' espanta
puig als fils-ferros sovintet s' acosta
y sols quant torno de la feyna, canta;
mes ¡ay! sont cant s' aguanta
apenas un minut... ¡lo fingir, costa!
La palma pert, ab prontitut notoria,
posada en lo balcó, son blanch de lliri:
si ahir va fer de mon infant la gloria
¡Qué no indiqui demá lo seu martiri!

Senyor! lo sol es alt; lo teler arc
ja no 's mou y tots marchan ab prestesa,
los fills venen á rébrer á llur pare,
y lo pare, que pel camí ho repara,
se 'ls acosta festós y 'l front 'ls besa.
¡Qué jo puga, Senyor, d' eix modo ferho!
¡Qué trovi á ma filleta alegre y bona
y que aviat torni lo marit qu' esperol...
—Oh guerra vil! ¡malhaja qui t' abona!
—Oh San Trevall! ¡que al mon tota persona
t' veneri del modo que 't venerol!...

FRANCESC TÓMAS Y ESTRUCH.
Uruguayench

LA GAITA GALLEGA

Per D. Ventura Ruiz Aguilera.

I.

Ay! cuant la gaita gallega
lo pobre gaiter ne toca,
jo no sé que 'm succeheix
que 'ls plors de mos ulls ne brollant.
Véurer me sembla á Galicia
pensativa, hermosa y sola,
com nina sensa aymador,
com reyna sensa corona.
Mes que danza alegre entone
y danze la turba folla,
la veu del grave instrument
me sona tan melancólica,
á mon cor revela tantas
desditxas, penas tan fondas,
*que jo no se dirvos
si canta ó si plora.*

II

Me recorda aquells cels purs
y aquellas dolsas auroras,
y aquellas verdas planuras,
y 'l gemegar de sas tórtolas,
y tots aquells llachs, y aquellas
montanyas que al cel ne tocan,
totas plenas de perfums
y vestidas de flors totas
hont s' ha obert la ma de Deu
que sos tresors ne degota:
mes ¡ay! com també 'm recordo
que n' hi ha qui 's desconhorta,
pus en mitj de la abundancia
la fam dibuixa sa sombra,
*jo no se pas dirvos
si canta ó si plora.*

III

Sona, y cruzan per ma vista
puras, resplendents, hermosas,
las sombras de aquells cent ports,
dels que es Galicia senyora.
Y passantne lentament,
com ricas ciutats que flotan,
ne van sas superbas naus
al dols brugit de las onas:
mes ¡ay! com en ellas veig
ab lo molt or de sas costas,
sos tendres fills despullats

que miran tristos á Europa
demantne son pá amarch
á la América remota,
jo no se pas dirvos
si canta ó si plora.

VI

Pobre Galicia!... Tos fills
ne fujen de tú, ó te 'ls roban,
omplintne d' intima pena
tas entranyas amorosas.
Y com si ne fossen párias
ò tribus tan sols de ilotas
que en sa cara ne portassen
sagell de infamia ó deshonra,
¡ay! la patria los olvida,
la patria los abandona,
y la mort y la miseria
en sa llar deserta moran.
Per só, si be per la festa
la gaita gallega toca,
jo no se pas dirvos
si canta ó si plora.

V

* Espera, Galicia, espera!
y ta creu pesada porta,
ab sang regantne y ab llágrimas
la tua via dolorosa.
¡Tindrás set!... Fel y vinagre
te donarán ab ma pródiga,
y ab la corona d' espinas
ceptre de canya per mofa;
pero ja lo temps s' atansa,
y quant ne sone ta hora,
felis y grand pujarás
al cim de tas altas glorias.
Si avuy la gaita gallega
lo pobre gaiter ne toca,
jo no se pas dirvos,
si canta ó si plora.

Traduhit per

VICTOR BALGUER

 NOVAS

Nostre company en la prempsa D. Pere Company y Fages redactor comercial de *El Barcelonés*, ha sigut nombrat soci delegat en

Barcelona de la «Associació Portuguesa de Contabilitat» establerta á Lisboa.

En la última exposició d'Amberes han obtingut lo premi d'una medalla d'or pels seus excelents productes, los intel·ligents industrials senyors Viñas y C.^a, propietaris de la fàbrica de galeta establerta en San Marti de Provensals.

Diú *El Federalista* de Barcelona:

«Lo Dr. Ferran ha donat á la estampa un interessant folleto, que 's titula *Estadísticas de la inoculacion preventiva del cólera morbo asiático; primera série*, y conté en quadros sinóptichs los resultats comparatius de dita inoculació en Alberique, Alcira, Benifayó, Catarroja, Cheste, Chiva y Masanasa.

Aquesta publicació, que continuarà, ofereix los millors datos pera jutjar la eficàcia del procediment profiláctich del Doctor catalá. Tant s' ha parlat d' éll y tant s' ha discutit en lo terreno teórich, que lo que importa es conéixer los fets. Aquestos, en los pobles nomenats son favorables á la doctrina inoculadora y no 's poden recusar los datos aduhits, porque estan formadas las estadísticas pels metges de cada població y confrontadas ab los documents oficials propis pera ells».

Avansan ab molta pressa las obras de restauració y adorno del teatre Principal.

Probablement s'obrirán sas portas al públich á mitjants d'Octubre, ab la companyia dramática italiana, que dirigeix lo primer actor senyor Emmanuel, y pel Novembre tindrà lloch en dit Teatre la inauguració del «Teatre Catalá».

Le cónsul d'Espanya á Glasgow ha demanat copia al senyor Alcalde constitucional de Barcelona, del escut de la ciutat, que 'l senyor Coll y Pujol ha remés al esmentat senyor cónsul.

La Càmra de Comers d'aquella ciutat de Inglaterra ha disposat que en la sala principal del nou edifici que fa poch s' ha construït, se colouqui, entre los de las mes importants poblacions comercials d'Europa, l' escut d'aquesta capital.

PIFIAS

Publicacions novas—Havem rebut per l'últim correu d'Espanya las interesants revistas *Art y Literatura*, *Boletín de la Biblioteca Museo-Balaguer* y lo periódich *Emilio Mario*.

Per circumstancias inesperadas no tindrà lloch avuy, com se havia anunciat, la gran reunió popular espanyola, pera tractar de lo foment de nostre marina de guerra.

Oportunament direm lo dia que se efectuará.

A CAU D' ORELLA

Ja s' acosta, vida mia,
pels nostres cors l' hora hermosa
en que ha de venir confosa
la prosa ab la poesia.

Ja es tant aprop, que es precis
comensar las escurecions
per carrers y carrerons
a veure si 's troba un pis.
No tenint *argent*, de sobras
si es un quint, no 'ns do resel;
com més alt més prop del cel
que es patrimoni dels pobres.

Per mi 'ls alts son los millors,
que hi porta 'l sol sos raigs bells;
jo podré tenirhi aucells,
y tú alguns testos ab flors.

Sent un quint, si 'ns du desgana
l' amor, serà un benefici,
perque farém exerciri
y aixó desperta la gana.

Ló que havém de procurá
primer que tot durhi al pis,
es pá y carbò, perque aixis
diu que may nos faltará

Compraré: la calaixera
prop del Pí, al carrer dels Banys,
que al Encant duran pochs anys
perque la feyna es grullera.

Sillería un xich modesta,
un sofá per tú, y per mí
esculliré un balanci
per gronxarmi fent la siesta.

Y com tu no ets de las mancas
per conservarho millor,
y aixis farà més senyor,
hi posarás fundas blancas.

Per Tots Sants la torradora
anirém á compra al Born
y graixonera pe 'l forn
portá l' gall quan sia l' hora.

Tambè hem de fer de manera
que en l' armari, arrengrerats
tenirhi copas y plats
al voltant d'una sopera.

Per menjá una taula ab alas
per si 'ns venen convidats
poguer cábrehi tots plegats:
res de catifas, ni galas,
ni portiers: un transparent
à la finestra, y aixis
lo baixarém si es precis
perque no 'ns vegi la gent.

Ab aixó y la netedat
podrém teni 'l nostre niu
com una gloria, joliu
y sempre bèn endressat.

Lo que vull, per més que boja
diguís á ma pretedsió
es tenir un llit bèn bó
y ben tou... No 't tornis roja,

puig ja t' he dit, vida mia,
que s' acosta l' hora hermosa,
en que ha de venir confosa
la prosa ab la poesia.

S. ALSINA Y CLOS.

VUYTS Y NOUS

Als postres d' un dinar.

Comensan á contarse quientos: després dels
més ignocents, venent los aixerits, y desse-
guida los verts.

Una senyoreta de quinze anys está present.

—Ja 'n contaria un de molt cayo, diu un
comensal; pero, francament, no puch: hi ha
roba estesa.

La senyoreta respon:

—Ay, ay: per mi no se 'n estiga... que lo que es jo, aclucaré 'ls ulls.

Una nyinyera ensenyant un cuniller á unas criaturas:

—Mira Pepet, mira: aquí tens tota una família de conills. Aquell més gros es lo pare; l'altre la mare, y aquells petits son los fills.

En Pepet:

—Escola ¿y la nyinyera ahont es?

Conversa sobre politica entre dos cegos:

—¿No veus? Jo no puch participar de la té-va opinió.

—Vaja, home: obra la vista, que no hi ha pas més que una manera de veure las cosas.

Una copla de musichs que van à péu de poble en poble arriban á un llogaret de montanya y demanan permis al arcalde per donar un concert.

—¿Un concert?... exclama l' autoritat que per més senyas porta esclops. Aixó sera perdre 'i temps miserablement.

—Pero, donguins lo permis.

—No, ca: la senmana passada varem tenir aquí á un dentista que duya trompeta y timbal y 'l poble está cansat de música.

Densà que la familia Codina es à la torre, lo nen no pensa més que ab los animals.

Ne té una verdadera collecció; gossos, gats, peixos, aucells, gallinas y ánechs.

La seva mamá está á punt de desocupar y l' hi pregunta un dia:

—Escolta Panxito ¿qué t' estimas més tenir? ¿Un germanet ó una germaneta?

En Panxito, despres de reflexionar una estona:

—¿Sab que m' agradaria?

—¿Qué?

—Un conillet.

Conversa cullida al vol:

—¿Coneixes en Roure?

—¿Qué?

—Ahir feya posturas ab un revólver carregat; l' hi va escapar un tiro, clavántseli la

bala al bras, de tal manera que han tingut de amputarli.

—Escolta ¿y la má també?

En un regoneixement de quintos, un d' ells al preguntarli si havia de fer alguna reclamació, digué:

—Si senyor.

—¿Qué té que reclamar?

—Que no hi soch tot.

—¿Qué l' hi falta?

—Valor per empunyar lo xopo.

Epigrama

Per passar lo temps jugava
al solo ab la Leonor,
mes sempre ella de la sort
aixis dihent, se queixaba,
A tú, prou ho sé de sobra
que jo no 't podré guanyar;
com que may vols remenar,
sempre tens bolas de pobra!

TRENCA CLOSCAS

Xarada

Es de molt preu la «primera»;
la «segona» musical
y quant me falta la «hu» «tercera»
renego com un «total.»

UN FULANO DE TAL

La solució se donarà en lo número vinent.

Solució á la xarada del N. 23: *Hulano.*

CORRESPONDENCIA

Heu rebut solucions de Un anti-hulanista, Manela, Fray-Truytas, Paridari y Cursi.

Senyor Fulano de Tal—Hi anirà.

Senyor Toca-fusta—Servit.

Senyor P. F.—¿Qué no ha vist may los «Pastorets» vosté? No siga ignocent, home.

Senyor Pau Pipa—Si suprimeix la *verdura* y casi tot lo demás, ho publicarem.